

Tot dusverre bekende groeiplaatsen der tot de bijgenoemde familiën behoorende planten.

(Vervolg en slot van blz. 277).

Familie **Plumbagineeën.**

1. *Armeria*.

A. elongata Hoffm. Aan zeedijken, op zilte gronden, ook op vochtigen grond Kottezen, Epen, Mechelen. Nijmegen (vestingwerken), Harderwijk, Bunschoten, Baarn, Vollenhove, Schokland, Roptazijl, alle Noordzee-eilanden. Marken, Urk, Wieringen, Nieuwediep, Zaandam, Monnikendam, Kennemerland, Naarden, Huizen. Westland. Geheel Zeeland behalve Noord-Beveland en St. Philipsland.

A. maritima Willd. Zeestrandweiden, duinen, schorren. Woensdrecht. Kampen. Warffum, Pieterburen, Hornhuizen, Ulrum, Vierhuizen, Uithuizen. Alle Noordzee-eilanden. Harlingen, Dijkshoek, Franeker, Peins. Den Helder, Nieuwediep, Amsterdam, Muiderberg. Westland. Schouwen, Walcheren, Zuid-Beveland, Oost-Zeeuwsch-Vlaanderen.

2. *Statice*.

S. Limonium L. Op schorren, op dijken en in weiden dicht bij het zeestrand. Hasselt. Harlingen, Dijkshoek, Schiermonnikoog, Ameland, Grind, Terschelling, Wieringen, Texel, Den Helder, 's Gravesande. Geheel Zeeland.

Familie **Convolvulaceeën.**

1. *Cuscuta*.

C. Epilinum Weihe. In vlasakkers. Schinnen. Eindhoven, Helmond, Lieshout, Breda. Nijmegen. Sleen, Pekela, Eelderwolde. Holwerd, Ternaard. Oost-Zeeuwsch-Vlaanderen.

C. Epithymum L. Algemeen en overal in de heidevelden en in de duinen.

C. europaea L. In boschachtige streken tusschen kreupelhout. Kerkrade, Gulpen, Wijre, Mechelen, Maastricht, Meersen, Bunde, Hamert, Wansum. Grave, Rosmalen, Heumen. Nijmegen (Beek, Ubbergen, Nederasselt), Rheden, Westerbouwing, Keppel, Middachten, Zutphen, Lochem, Eibergen, Millingen, Apeldoorn, Harderwijk. Utrecht, Jutfaas. Zwolle, Wijhe, Zalk, Twikkell, Raalte, Gramsbergen, Hardenberg. Meppel. Harendermolen. Franeker, Makkinga, Nijeberkoop, Oldeberkoop. Den Haag. Zuid-Beveland.

2. *Convolvulus*.

C. sepium L. In kreupelhout en heggen algemeen en overal.

C. Soldanella L. In de zeeduinen. Friesland, Ameland. Texel, Terschelling, Wijk aan Zee, Zandvoort. Katwijk, Hoek van Holland, Maasmond. Schouwen, Walcheren, Breskens.

C. arvensis L. Op bouwland, grasvelden en ruigten vrij algemeen en bijna overal.

Familie **Hydrophyllaceeën.**

1. *Phacelia*.

P. tanacetifolia Benth. Alleen aan den Rijn bij Arnhem gevonden. ZENNEKON 1904

Familie **Asperifolieën.**

1. *Heliotropium*.

H. europaeum L. Alleen bij Dordrecht op moesland gevonden.

2. *Asperugo*.

A. procumbens L. In de duinen en op belommerden zandgrond. Maastricht. Nijmegen, Harderwijk. Deventer, IJselmuiden. Alkmaar, Overveen, Bloemendaal, Zandvoort. Noordwijk, Katwijk, Wassenaar, Scheveningen, Westland.

3. *Echinospermum*.

E. Lappula Lehm. Op puinhoopen en op plaatsen, waar afval van granen is geworpen. Wijk. Oudenbosch. Nijmegen, Arnhem, Zutphen, Ruurlo, Apeldoorn, Harderwijk. Deventer, Kampen. ~~Zandvoort~~, Amsterdam. Leiden, Den Haag, Dordrecht, Rotterdam. Middelburg.

E. deflexum Lehm. Op stationsterreinen enz. Ruurlo. Deventer, Epse.

4. *Cynoglossum*.

C. officinale L. In duinen, aan dijken, op onbebouwde gronden. Maastricht, (Valkenburg, Gennep. Nijmegen (Lent, Bommel, Beuningen, Weurt), Arnhem, Doesburg, Tiel, Zutphen, Gorsel, Harderwijk. Wijk bij Duurstede, Rhenen, Amersfoort, Soest, Baarn, Zeist, Utrecht. Deventer. Franeker, Overveen, Bloemendaal, Bennebroek, Haarlem. Noordwijkerhout, Vogelenzang, Katwijk, Scheveningen, Wassenaar, Staalduin, Voorne. Geheel Zeeland behalve St. Philipsland.

5. *Omphalodes*.

O. verna Munch. In bosschen. Maastricht, Zeddam, Twello. Wijhe, Heino, Delden, Twikkell.

6. *Amsinckia*.

A. lycopsoides Lehm. Pothoofdplant. Bij Deventer, Oudshoorn en Soeterwoude gevonden.

7. *Borago*.

B. officinalis L. In moestuinen, bouwlanden, op ruigten en puinhoopen en langs wegen. Maastricht. Helvoirt. Nijmegen (Beek, Beuningen), Wageningen, Tiel, Zutphen. Utrecht, Zeist. Deventer, Kampen. Leeuwarden, Schiermonnikoog. Haarlem, Bloemendaal, Amsterdam. Leiden, Scheveningen, Den Haag, Vianen, Werkendam, Dordrecht. Zuid-Beveland, Axel.

8. *Anchusa*.

A. officinalis L. In duinen, onbebouwde plaatsen, aan wegen, Nijmegen, Arnhem, Wolfhezen, Oosterbeek, Kuilenburg (Spoel). Deventer. Meppel. Terschelling, Vlieland, Heemstede, Haarlem, Bennebroek. Katwijk, Wassenaar, Den Haag, Delft, Waalsdorp, Rotterdam. Walcheren.

9. *Lycopsis*.

L. arvensis L. Op bouwland, aan wegen (op zandgrond vooral), vrij algemeen en bijna overal.

10. *Symphytum*.

S. officinale L. Aan waterkanten, op vochtige plaatsen in weilanden, algemeen en overal.

11. *Echium*.

E. vulgare L. Duinen, zand- en hooge grasgrond. Limburg (vrij alg.). Breda. Nijmegen, Arnhem, Wageningen, Heerevaarden, Kuilenburg (Spoel), Terborg, Doetinchem, Doesburg, Zutphen, Vaassen, Apeldoorn, Hattem, Harderwijk. Rhenen, Doorn. Deventer, Borne, Zwolle, Kampen, Grafhorst. Meppel. Rottum. Vlieland, Texel, Velzen, Heemstede, Haarlem, Amsterdam. Katwijk, Wassenaar, Leiden, 's Hage, Delft, Schiedam, Rotterdam, Papendrecht, Werkendam, Westland. Schouwen, Walcheren, Zeeuwsch-Vlaanderen.

12. *Pulmonaria*.

P. officinalis L. In bosschen, op beschaduwde plaatsen. Vijlen. Arnhem, Buren, Tiel, de Steeg, Brummen, Middachten, Winterswijk. Baarn, Maarsen. Diepenveen, Wijhe. Weidum, Dronrijp, Cornjum. Enkhuizen, Haarlem. Leiden, Wassenaar, Westland, Dordrecht. Walcheren.

P. longifolia Bor. Bij Vaals en den Plasmolen onder struikgewas.

13. *Lithospermum*.

L. officinale L. In duinen, boschgrond, zandig bouw- en weiland. Maastricht, Valkenburg, St. Pietersberg. Den Bosch. Zwolle, Zalk. Marssum, Beetgum, Finkum. Enkhuizen, Overveen, Elswout, Aerdenhout, Bentveld, Haarlem. Hillegom, Leiden, Wassenaar, Brielle. Zierikzee, Tholen, Walcheren, Zuid-Beveland, Axel, Zaamslag, Hoek, Neuzen.

L. arvense L. In duinen, op bouwland en hoogen grasgrond. Limburg (alg.), Den Bosch, Breda, Oudenbosch. Nijmegen, Sleeuwijk, Wageningen, Zutphen, Apeldoorn, Harder-

wijk, Oldebroek, Cothen, Bunnik, Houten, Zeist, Vleuten, Maarsen. Deventer, Wijhe, Kampen. Meppel. Groningen. Meerssum, Beetgum, Finkum. Texel, Bennebroek, Amsterdam. Noordwijk, Hillegom, Leiden, Katwijk, Den Haag, Delft, Westland, Schiedam, Rotterdam. Middelburg, Zuid-Beveland, Hoek, Sas van Gent.

14. Cerinthe.

C. minor L. Op een pothoofdterrein bij Deventer gevonden.

15. Myosotis.

M. caespitosa Schultz. Aan waterkanten en op moerassige gronden algemeen en bijna overal.

M. palustris L. Aan waterkanten, in veengrond en moerassige weiden algemeen en overal.

M. strigulosa Rchb. Uitsluitend aan waterkanten en op moerassige gronden. Heer, Vaals. Den Bosch. Kuilenburg, Dieren, Apeldoorn. Wijk bij Duurstede, Loenen. Deventer, Kampen, Zwolle, Giethoorn. Zandvoort. Rotterdam. Renesse, Zuid-Beveland, Zeeuwsch-Vlaanderen.

M. sylvatica Hoffm. In bosschen, meest op hoge gronden. Amby, Elslo, Beek, Geulhem, Gulpen, Plasmolen. Nijmegen (Ubbergen), Doetinchem, Zeddam. Utrecht. Deventer, Olst. Amsterdam, Abcoude. Wassenaar, Leiden, Voorschoten.

M. stricta Lk. Op zandgrond, in bouwland, aan dijken en wegen en in de duinen. Maastricht, Pietersberg, Gulpen, Wijre, Sittard, Plasmolen. Nijmegen, Wageningen, Harderwijk, Zeist, Amersfoort, Neerlangbroek. Deventer, Twello, Diepenveen, Kampen. Groningen. Bergum. Terschelling, Texel, Overveen, Bloemendaal. Noordwijk, Leiden, Den Haag. Schouwen, Duiveland, Hulst.

M. versicolor Sm. Op bouwland, langs dijken en wegen, algemeen en bijna overal.

M. intermedia Lk. Op dezelfde gronden als de vorige, algemeen en bijna overal.

M. hispida Schldl. Op bouwland, langs dijken en wegen, in de duinen. Limburg (alg.). Den Bosch, Oudenbosch, Bergen op Zoom. Nijmegen (Ubbergen), Zutphen, Twello, Wilp, Gorsel, Kuilenburg (Spoel), Harderwijk. Amersfoort, Zeist. Deventer, Diepenveen, Kampen. Alle Noordzee-eilanden, Alkmaar, Heilo, Kennemerland, Overveen, Bloemendaal, Zandvoort, Haarlem. Noordwijk. Sassenheim, Lisse, Leiden, Den Haag, Scheveningen, Delft, 's Gravesande, Staalduin, Voorne. Geheel Zeeland beh. Tholen.

Familie Solanaceën.

1. Lycium.

L. barbarum L. In heggen gekweekt en verwilderd. St. Pietersberg, Arcen. Nijmegen, (Ubbergen, Heumen). Utrecht, Overveen, Bloemendaal. Kijkduin, Noordwijk, ter Heide, Brielle. Schouwen, Domburg.

2. Solanum.

S. Dulcamara L. Op vochtige plaatsen, aan waterkanten, tusschen struikgewas algemeen en bijna overal.

S. nigrum L. Op bouwland, aan wegen, algemeen en overal.

S. villosum Lmk. In moestuinen, aan wegen. Maastricht, Utrecht.

S. rostratum Dun. Bij Bennekom en Rotterdam, bij toeval opgeslagen.

3. Nicandra.

N. physaloides Gaertn. In weilanden en moestuinen. Maastricht. Vught. Zandvoort. Brigdamme, Kloetinge, Hoek.

4. Scopolia.

S. carniolica Jacq. Alleen verwilderd bij Apeldoorn en Sparendam, in hakhout.

5. Atropa.

A. Belladonna L. Op enkele plaatsen in boschachtige streken en tusschen hakhout. Valkenburg, Epenbosch, Schaesberg. Wageningen, Apeldoorn. Zwolle. Oldambt. Bergum.

6. Hyoscyamus.

H. niger L. Op mesthoopen, kerkhoven, aan wegen en dijken. Maastricht, Ambij, Venlo. Den Bosch, Eindhoven, Breda, Bergen op Zoom. Nijmegen, Wageningen, Doorwerth, Kuilenburg (Spoel), Ruurlo, Terwolde, Harderwijk, Nijkerk. Utrecht. Deventer, Zwolle, Zalk. Franeker, Stavoren, Wierum, Rinsumageest, Ameland. Terschelling, Vlieland, Texel, Urk, Enkhuizen, Overveen, Naarden, Huizen. Noordwijk, Katwijk, Leiden, Wassenaar, Den Haag, Scheveningen, Loosduinen, Westland, Overschie, Rotterdam. Schouwen, Walcheren, Zuid-Beveland, Axel, Hoek, Hulst. Egmond, AERDENHOUT

7. Datura.

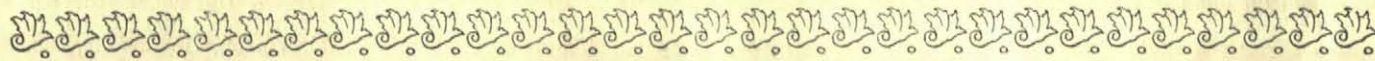
D. Stramonium L. Aan wegen, op puinhoopen, in bouwland. Maastricht, Venlo, Velden. Den Bosch, Vught, Vlijmen, Breda, Oudenbosch, Woensdrecht. Nijmegen, Wageningen, Doorwerth, Tiel, Winterswijk, Terborg, Apeldoorn, Twello, Terwolde, Nunspeet. Hattem. Rhenen. Deventer, Zalk, Grafhorst. Haren. Franeker, Heerenvveen. Beverwijk, Heemstede, Bennebroek, Overveen, Wijk aan Zee, AERDENHOUT, Amsterdam. Wassenaar, Den Haag, Scheveningsche boschjes, Delft, Staalduin, Vianen. Walcheren (Vrouwepolder), Zuid-Beveland, Hoek.

H. HEUKELS.

Toevoeging.

Ik ben den Heer Kok Ankersmit dankbaar voor de verbetering, die hij heeft aangebracht in mijne opgave van de vindplaats van *Myrica cerifera* in de vorige afl. van dit tijdschrift. De door mij overgenomen opgave uit het Nederlandsche Kruidkundig Archief blijkt dus foutief te zijn geweest.

Wat betreft de andere kwestie, blijf ik bij mijn vermoeden, dat de plant oorspronkelijk verwilderd is. In geen der mij bekende Europeesche flora's toch wordt de *Myrica cerifera* vermeld als in Europa in het wild voorkomend. Wel is zij als sierplant gekweekt en zoo ligt dus het vermoeden nogal voor de hand, dat zij, al is het dan lang geleden, bij ons is verwilderd.

Vragen en Korte Mededeelingen.

De heer JASPERS, deelde ons eenigen tijd geleden mede, dat zijn bezigheden en studiën hem niet langer veroorloofden, een werkzaam aandeel aan de redactioneele zorgen en besommeringen van *De Levende Natuur* te nemen; maar hij voegde er tot ons genoeg, en stellig ook tot dat onzer lezers bij, dat hij evengoed als in de vorige jaargangen de belangen van het Tijdschrift zal blijven behartigen door 't inzenden van artikelen en door het verleenen van raad en bijstand, waar die noodig mocht zijn.

Dat hierdoor zijn treden uit de redactie geen scheiding tusschen ons drieën zal beteekenen, daarvoor danken wij den heer JASPERS zeer.

H. en T.

Amsterdamsche Entomologische Club.

Op Zaterdag 13 Januari hield de A. E. C. hare 5de bijeenkomst, onder voorzitterschap van Dr. J. Th. Oudemans, des avonds te 8 uur in Zeemanshoop. Aanwezig 13 leden.

De heer De Meijere sprak over Diptera, welke eene morpho-

logische gelijkenis met wespen vertoonen, over in- en uitlandsche Hippobosciden en Nycteribiiden (Luisvliegen, Poppenleggers) en over sexueel dimorphe vlinders, van al hetwelk vele voorwerpen vertoond werden. — De heer Jaspers liet een aantal merkwaardig gevormde, tropische insecten rondgaan. — De heer De Vries stelde een paar inlandsche Noctuiden ter bezichtiging, o.a. eene grijze variëteit van *Panolis piniperda* Pz. — De heer Docters van Leeuwen sprak over verschillende Cynipiden en hare gallen, waarvan er een aantal rondgaan; levende, juist eierleggende voorwerpen van *Biorrhiza aptera* Bosc. bevinden zich daaronder. — De heer Boon vertoont eene honingbij, door de z.g. horentjesziekte aangetast, thans welbekend als het op den kop vastgekleefd zitten van Orchideeën-polliniën; ook laat hij kunstmatige wastafels, die tegenwoordig veel door de bijenhouders gebruikt worden zien, alsmede gallen van *Rhodites eglanteriae* Htg. — De heer Waterschoot van der Gracht vertoont voorwerpen van de pekzwarte watertor en rozenknoppen, sterk door mieren beschadigd. — De heer Oude-